

Μετασχηματισμοί χώρου και χρόνου

σε σύγχρονα μυθιστορήματα του φανταστικού

για παιδιά και εφήβους

Δήμητρα Πολύζου

Δασκάλα, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος του ΠΤΔΕ, ΑΠΘ

Μένη Κανατσούλη

Καθηγήτρια ΤΕΠΑΕ

Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Η ανίχνευση των λογοτεχνικών ιδιοτήτων που συγκροτούν το φανταστικό σε έξι μυθιστορήματα, τα οποία απευθύνονται σε παιδικό και νεανικό αναγνωστικό κοινό, αποτέλεσε τον γενικό, κύριο στόχο της έρευνας. Αξιοποιώντας τη θεωρητική πρόταση του Τζβετάν Τοντόροφ για τη μελέτη της φανταστικής λογοτεχνίας, τα έργα ερευνήθηκαν με τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου σε τρία επίπεδα: στο σημασιολογικό, στο λεκτικό και στο συντακτικό. Στο παρόν άρθρο παρουσιάζονται, ειδικότερα, οι τρόποι εγγραφής του μετασχηματισμού χώρου και χρόνου στα έξι σύγχρονα μυθοπλαστικά κείμενα των δύο Ελλήνων συγγραφέων, της Αγγελικής Δαρλάση και του Γιώργου Παναγιωτάκη. Οι παραμορφώσεις του χώρου και του χρόνου συνδέονται οργανικά με την εξέλιξη του φανταστικού μυθιστορήματος δημιουργώντας θαυμαστές προοπτικές για περιπέτειες, κατορθώματα, για ανάπτυξη κι ωρίμανση.

Λέξεις-Κλειδιά:

μετασχηματισμοί χώρου, μετασχηματισμοί χρόνου, λογοτεχνία του φανταστικού, σύγχρονα μυθιστορήματα για παιδιά και εφήβους, Αγγελική Δαρλάση, Γιώργος Παναγιωτάκης

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο διπλωματικής εργασίας¹, που εκπονήθηκε στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του ΠΤΔΕ του ΑΠΘ, πραγματοποιήθηκε η έρευνα για “Το

---

¹ Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Δήμητρα Πολύζου – Επιβλέπουσα: κα Μένη Κανατσούλη

ελληνικό παιδικό-νεανικό μυθιστόρημα του φανταστικού του 21^{ου} αιώνα”. Απώτερος στόχος της ερευνητικής προσέγγισης ήταν η ανάλυση έξι επιλεγμένων μυθοπλαστικών κειμένων και η ανάδειξη των τρόπων αποτύπωσης του φανταστικού μέσα από μία μεθοδική διαδικασία που προσφέρει η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου. Η ανάλυση των συγκεκριμένων λογοτεχνημάτων βασίστηκε στο θεωρητικό μοντέλο του Τζβετάν Τοντόροφ για τη μελέτη κειμένων φανταστικής λογοτεχνίας, όπως περιγράφεται και διαμορφώνεται στις μελέτες του *Ποιητική* (1989) και *Εισαγωγή στη Φανταστική Λογοτεχνία* (1991). Ένα μέρος της εν λόγω εργασίας παρουσιάζεται στο παρόν άρθρο, συγκεκριμένα η ανάλυση των θεμάτων που αφορούν το μετασχηματισμό του χώρου και του χρόνου στα έξι μυθοπλαστικά κείμενα.

Η φανταστική λογοτεχνία αποτελεί την πεμπτουσία της λογοτεχνίας, καθώς το ρητά εκφρασμένο κέντρο της είναι η αμφισβήτηση του ορίου ανάμεσα στο πραγματικό και στο μη πραγματικό, ορίου που προσιδιάζει σε όλη τη λογοτεχνία. Η λογοτεχνία του φανταστικού είναι η στοιχειώδης προπαίδεια της λογοτεχνίας: αντιπαλεύοντας τη μεταφυσική του καθημερινού λόγου, του δίνει ζωή. Οφείλει να έχει αφετηρία το λόγο, ακόμη κι αν αυτό γίνεται, για να τον αρνείται (Τοντόροφ, 1991:204).

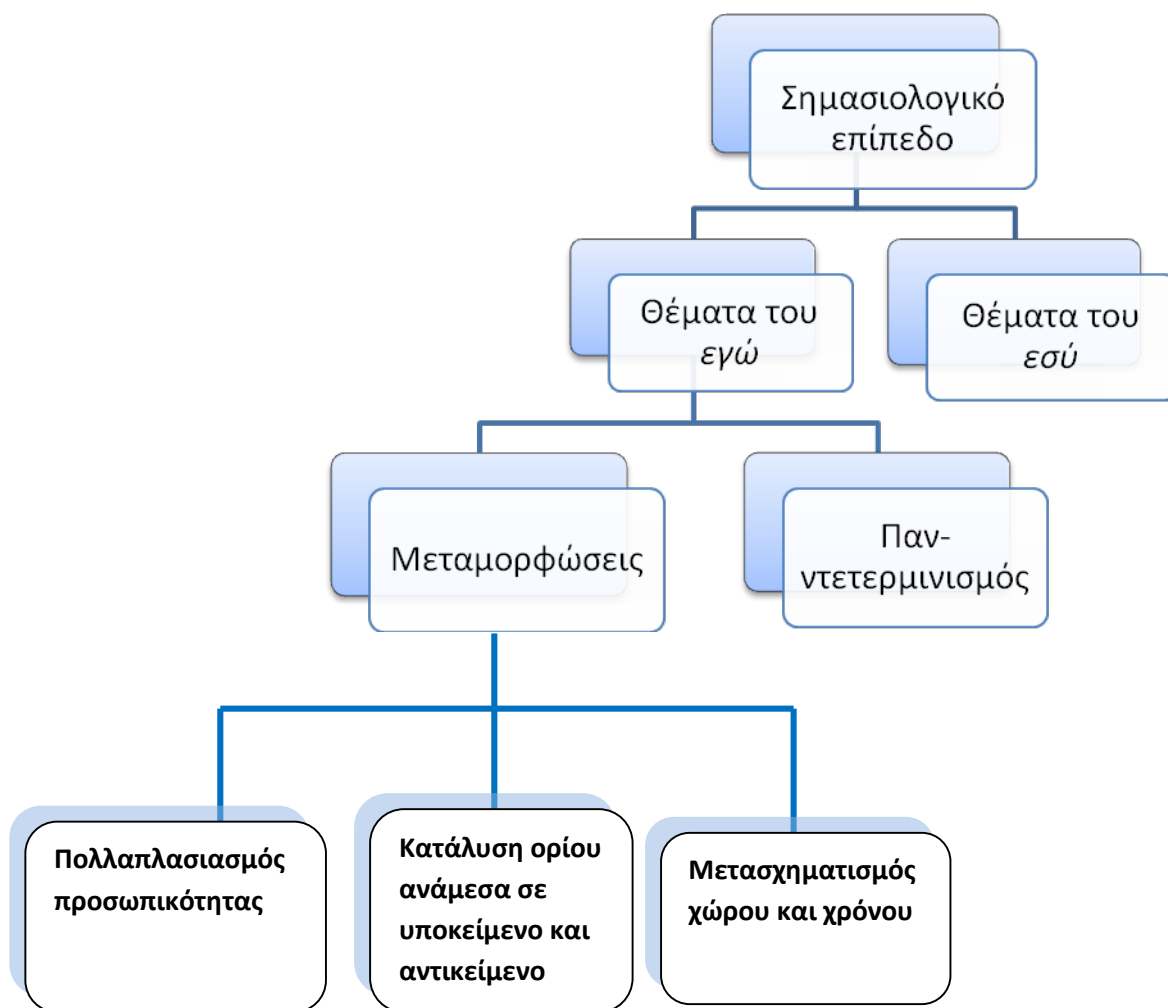
Η σημασιολογική πλευρά του λογοτεχνικού έργου κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική (Τοντόροφ, 1991:114) και περιλαμβάνει τα θέματα που αναδεικνύονται μέσω του κειμένου. Ένα παράξενο συμβάν αποτελεί σημασιολογικό στοιχείο, όταν συνδεθεί με όμοια ή αντίθετα στοιχεία της αφηγηματικής αλυσίδας. Άλλωστε, σύμφωνα με τη δομική ανάλυση, όλα τα στοιχεία που συνυπάρχουν σε ένα κείμενο δομούν ένα πλέγμα σχέσεων. Τα παράξενα συμβάντα συνιστούν απαραίτητο όρο για το φανταστικό. Το στοιχείο του δισταγμού που βιώνει τόσο ο αναγνώστης, όσο και ο ήρωας του έργου απέναντι στο υπερφυσικό κρίνεται καθοριστικό για το είδος του φανταστικού.

Το πρώτο δίκτυο φανταστικών θεμάτων αφορά, σύμφωνα με τον Τοντόροφ, την ανάπτυξη, τη δόμηση της σχέσης ανάμεσα στον άνθρωπο και τον κόσμο. Ο όρος «αντίληψη» συνδέεται με την αίσθηση της όρασης κι ως εκ τούτου τα σχετικά θέματα ονομάζονται «θέματα του βλέμματος» ή «θέματα του εγώ». Τα εν λόγω θέματα υπονοούν μία παθητική στάση του ατόμου σε σχέση με την κοινωνία, τον Άλλο. Το άτομο παραμένει μοναχικός παρατηρητής, διατηρώντας μία απόμακρη στάση προς τα άλλα πρόσωπα. «Η λογοτεχνία του φανταστικού προσπαθεί να ανακαλύψει και να εξερευνήσει τις αλληλοσυσχετίσεις του εγώ και του μη-εγώ, του εαυτού και του άλλου» υποστηρίζει η Jackson (1981:53).

Τα θέματα του βλέμματος συγκροτούνται από δύο κύριες κατηγορίες, την ομάδα των μεταμορφώσεων και την ομάδα του παν-ντετερμινισμού. Ειδικότερα, η ομάδα των μεταμορφώσεων σχετίζεται με τα φανταστικά στοιχεία, τα οποία αλλάζουν μορφή στους χαρακτήρες των ιστοριών. Οι μεταμορφώσεις εκφράζουν μία κατάλυση του διαχωρισμού ανάμεσα στην ύλη και το πνεύμα (Τοντόροφ, 1991:138).

Ο παν-ντετερμινισμός έχει ως απόρροια την παν-σημασιοδότηση. Τα θέματα της γενικευμένης αιτιότητας οδηγούν τον αναγνώστη να αποδεχτεί τις υπερφυσικές δυνάμεις. Οι αφηγήσεις του φανταστικού παρουσιάζουν σχέσεις τυχαίες, οι οποίες φέρουν τις ιδιαίτερες σημασίες που χαρακτηρίζουν το συγκεκριμένο είδος κειμένων.

Η αρχή που δηλώνει την παράβαση του διαχωρισμού ύλης και πνεύματος λειτουργεί ως κοινό στοιχείο σε όλους τους τύπους παραμορφώσεων στη λογοτεχνία του φανταστικού. Τον πρώτο τύπο αποτελεί ο πολλαπλασιασμός της προσωπικότητας. (Ο κάθε άνθρωπος είναι δράστης και θεατής των πράξεών του). Ο δεύτερος τύπος εκφράζεται με την εξάλειψη του ορίου ανάμεσα σε υποκείμενο και αντικείμενο (για παράδειγμα η σχέση ακροατή και μουσικού οργάνου). Ο τρίτος τύπος αφορά το μετασχηματισμό των χωροχρονικών συντεταγμένων. Ο χώρος και ο χρόνος του υπερφυσικού κόσμου διαφέρει από τον χώρο και το χρόνο της καθημερινής ζωής. Άλλοτε ο χρόνος σταματά, άλλοτε επιβραδύνεται η εξέλιξή του. Ανάλογα διαστέλλεται και ο χώρος, στερείται τις συνήθεις συγκεκριμένες διαστάσεις του (Τοντόροφ, 1991:142).

Σχεδιάγραμμα 1. Σημασιολογικό επίπεδο ανάλυσης του φανταστικού λόγου κατά τον Τοντόροφ

Σε στιγμές που οι χαρακτήρες του φανταστικού αφηγήματος προχωρούν στη συνάντηση με το υπερφυσικό, εισάγεται από τον συγγραφέα ένα στοιχείο που συνδέεται με το βλέμμα, όπως τα γυαλιά, ο καθρέφτης ή το τηλεσκόπιο. Η απλή

όραση οδηγεί σε έναν κόσμο λογικό, δίχως μυστήριο, ενώ η έμμεση, η μεσολαβημένη όραση δύναται να αποκαλύψει το υπέρλογο, το θαυμαστό. Το καθρέφτισμα σε μία λεία επιφάνεια προσφέρει μία εικόνα του κόσμου, όχι τον ίδιο τον κόσμο, «μία απουλοποιημένη ύλη, κοντολογίς μιαν αντίφαση, κατά την αντίληψη του κόσμου της μη-αντίφασης» (Τοντόροφ, 1991:148-149).

Το δεύτερο δίκτυο φανταστικών θεμάτων συγκροτεί τα θέματα του *εσύ*, τα οποία τείνουν να περιγράψουν τη σχέση του ανθρώπου με τους ισχυρούς πόθους του, με το ασυνείδητό του. Ο άνθρωπος επιζητεί να δράσει πάνω στον κόσμο, να χτίσει μια δυναμική σχέση με τον περίγυρό του με κύριο μέσο αλληλεπίδρασης το λόγο. Ως εκ τούτου, τα θέματα του *εσύ* ονομάζονται «θέματα του λόγου». Στο επίπεδο της ψυχαναλυτικής θεωρίας, τα θέματα του *εσύ* αντιστοιχούν στο σύστημα των ασυνείδητων ορμών.

Μεθοδολογία- Κριτήρια επιλογής του υλικού

Για τη διερεύνηση της συγκρότησης του φανταστικού στο ελληνικό παιδικό-νεανικό μυθιστόρημα κρίθηκε ως καταλληλότερη μέθοδος η ανάλυση περιεχομένου, η οποία αφορά τεκμήρια κυρίως γραπτής λεκτικής επικοινωνίας. Στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες μελετώνται κοινωνικά φαινόμενα άμεσα ή έμμεσα. Η ανάλυση περιεχομένου, υποστηρίζει η Λαμπίρη-Δημάκη (1990:75), αποτελεί τη βασική μέθοδο της έμμεσης παρατήρησης μέσω της μελέτης διαφόρων πολιτισμικών τεκμηρίων, όπως είναι τα γραπτά, ποσοτικά, εικονογραφημένα τεκμήρια, καθώς και τα τεκμήρια υλικού πολιτισμού.

Για την αποτελεσματικότητα της μεθοδολογικής προσέγγισης της ανάλυσης περιεχομένου κρίσιμη είναι η επιλογή των κατηγοριών, καθώς αυτές περικλείουν την ουσία της έρευνας (Κυριαζή, 1999:292). Οι κατηγορίες και οι υποκατηγορίες ανάλυσης της διερεύνησης του φανταστικού προέκυψαν παραγωγικά από τη διατυπωμένη σχετική θεωρία του δομιστή θεωρητικού Τοντόροφ σε συνδυασμό με τα ερωτήματα της έρευνας και την επισκόπηση των κειμένων. Τα κείμενα ερευνήθηκαν σε τρία επίπεδα: στο σημασιολογικό, στο λεκτικό και στο συντακτικό. Ο μετασχηματισμός του χώρου και του χρόνου ως κατηγορία ανάλυσης εμπίπτει στο πλαίσιο των μεταμορφώσεων και στο ευρύτερο σημασιολογικό επίπεδο.

Το υπό ανάλυση υλικό συγκροτούν έξι μυθιστορήματα, τα οποία εμπίπτουν στην κατηγορία της φανταστικής μυθοπλασίας για παιδιά και εφήβους. Τα εν λόγω κείμενα ικανοποιούν τα ακόλουθα κριτήρια: α) εμφανίζουν έντονη παρουσία του φανταστικού στοιχείου στο μυθοπλαστικό σύμπαν που δημιουργούν αμφότεροι οι συγγραφείς, β) ανήκουν στο λογοτεχνικό είδος του μυθιστορήματος, γ) απευθύνονται σε παιδικό και νεανικό αναγνωστικό κοινό, δ) έχουν παρόμοια συνολική έκταση κι ε) εκδόθηκαν για πρώτη φορά τον 21^ο αιώνα στην Ελλάδα.

Τα βιβλία που επιλέχθηκαν για τη διερεύνηση του φανταστικού στο ελληνικό παιδικό νεανικό μυθιστόρημα είναι τα ακόλουθα:

α) *Ονειροφύλακες* της Αγγελικής Δαρλάση από τις εκδόσεις Πατάκη (2004)

β) *Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο* της Αγγελικής Δαρλάση από τις εκδόσεις Πατάκη (2009)

γ) *Όταν έφυγαν τ' αγάλματα* της Αγγελικής Δαρλάση από τις εκδόσεις Μεταίχμιο (2015)

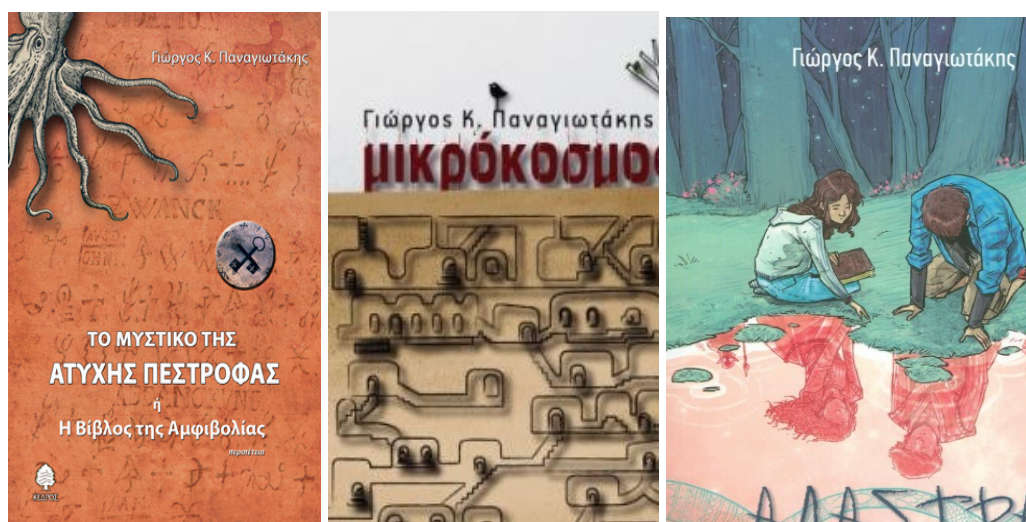
δ) *Το μυστικό της Άτυχης Πέστροφας, ή, Η Βίβλος της Αμφιβολίας* του Γιώργου Παναγιωτάκη από τις εκδόσεις Κέδρος (2008)

ε) *Μικρόκοσμος* του Γιώργου Παναγιωτάκη από τις εκδόσεις Κέδρος (2011) και

στ) *Αλάστρα* του Γιώργου Παναγιωτάκη από τις εκδόσεις Πατάκη (2015).

Εικόνα 1. Τα εξώφυλλα των βιβλίων της Αγγελικής Δαρλάση

Εικόνα 2. Τα εξώφυλλα των βιβλίων του Γιώργου Παναγιωτάκη

Μετασχηματισμοί χώρου και χρόνου

Μία πρωταρχική επιθυμία του ανθρώπου αποτελεί η επιθυμία του να εποπτεύσει στα βάθη του χώρου και του χρόνου, υποστηρίζει ο Τόλκιν (2003:30). Η φαντασία θεωρείται ως φυσική ανθρώπινη δραστηριότητα που δεν αναιρεί ούτε καν προσβάλλει τη λογική, τα υλικά της οποίας σε κάθε περίπτωση προέρχονται από τον πραγματικό κόσμο. Η δημιουργική φαντασία αναγνωρίζει την πραγματικότητα κάτω από το φως του ήλιου, όμως δεν υποδουλώνεται σε αυτήν. Ενδιαφέρουσα είναι η παρατήρηση του Τόλκιν πως όσο πιο οξύς και καθαρός είναι ο νους, τόσο πιο δημιουργική θα είναι η φαντασία του (Τόλκιν, 2003:74).

Εστιάζοντας τη σκέψη του στα παραμύθια, ο Τόλκιν χαρακτηρίζει τον παραμυθά «συν-δημιουργό», όταν έχει την ικανότητα να πετυχαίνει την «εκούσια αναστολή της δυσπιστίας» των παιδιών. Ο καλός παραμυθάς δημιουργεί έναν Δευτερεύοντα κόσμο, όπου μπορεί να εισχωρήσει το μυαλό. Ο κόσμος αυτός έχει τους δικούς του νόμους που θεωρούνται «αληθινοί» (Τόλκιν, 2003:55).

Το σκηνικό στη λογοτεχνία του φανταστικού «αποτελεί τόπο μεταίχμιακό και σημείο διαχωρισμού ανάμεσα στο φανταστικό και στο ρεαλιστικό, ανάμεσα στο αληθινό και στο ουτοπικό» (Παπαντωνάκης, 2011:64). Ο λογοτεχνικός ήρωας μεταβαίνει από τον πραγματικό στο φανταστικό κόσμο, για να φέρει σε πέρας μία αποστολή. Επομένως, η ολοκληρωμένη απόδοση του σκηνικού από το συγγραφέα συνδέεται με την οργανική σχέση του με την εξέλιξη της ιστορίας και τη δράση των ηρώων (Παπαντωνάκης, 2011:47). Οι δύο συγγραφείς, η Αγγελική Δαρλάση και ο Γιώργος Παναγιωτάκης, αναπτύσσουν την περιγραφή του σκηνικού, ώστε να διαμορφώσουν ένα επεξεργασμένο πλαίσιο δράσης, επικοινωνίας, ανταγωνισμού, κορύφωσης.

Η Αγγελική Δαρλάση στο έργο της *Όταν έφυγαν τ' αγάλματα* (Δ1 εφεξής) επιλέγει ως κεντρικό θέμα την παράξενη σχέση ενός κοριτσιού, της Αγγελίνας, με τα αγάλματα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, όπου εργάζονται οι γονείς της. Η Αγγελίνα περιγράφει το χρόνο στον περικλειστο τόπο του μουσείου:

«Εδώ μέσα κυκλοφορούσε ένας άλλος χρόνος, διαφορετικός. Λες κι η είσοδος στον χρόνο που υπήρχε στον έξω κόσμο να ήταν απαγορευμένη μέσα σ' εκείνες τις αίθουσες. Εδώ μέσα όλα κινούνταν όπως αν έπλεες σ' ένα ποτάμι με μια βάρκα δίχως κουπιά, αφημένος στο αργό λικνιστικό ρεύμα να σε παρασύρει. Ή πάλι σαν εδώ μέσα να μην υπήρχε καν χρόνος» (Δ1:35).

Η στατικότητα ή η απουσία του χρόνου εντός του μουσείου εκφράζει και τη λειτουργία του ιδρύματος ως θεματοφύλακα της εθνικής ταυτότητας και κληρονομιάς.

Η νονά της Αγγελίνας συνήθιζε να καλεί τη βαφτιστήρα της στο σπίτι, για να ακούσουν παρέα μουσική στο γραμμόφωνο ή στο ραδιόφωνο. Κάποιες φορές η νονά με ακράτητο ενθουσιασμό προσκαλούσε το κορίτσι

«σε μια φανταστική χοροεσπερίδα στο φως μιας αόρατης πανσελήνου, στην αυλή ενός παραμυθένιου παλατιού» (Δ1:65).

Καλεσμένοι σε αυτές τις βεγγέρες ήταν οι ήρωες των παραδοσιακών παραμυθιών, τα πρόσωπα της αρχαίας τραγωδίας, ακόμα και θεοί. Τα όρια της πραγματικότητας υποχωρούν μπρος στη δημιουργία μιας πιο ενδιαφέρουσας, ονειρικής ζωής για τις δύο ηρωίδες.

Η Αγγελίνα φαντάστηκε να πετούν με τον Τίκο, τον αγαπημένο της φίλο, πάνω σε ένα ιπτάμενο ποδήλατο δίπλα σε ιταλικά βομβαρδιστικά φωνάζοντας συνθήματα υπέρ της ειρήνης (Δ1:98). Η υπερρεαλιστική σκηνή ευαγγελίζεται έναν κόσμο δίχως πόλεμο διευρύνοντας, παράλληλα, τα όρια των φυσικών δυνατοτήτων του ανθρώπου.

Η Δαρλάση στο έργο της *Όταν έφυγαν τ' αγάλματα*, αρχικά, τοποθετεί τη δράση των χαρακτήρων στο χώρο του μουσείου, όπου όμως δημιουργεί δύο επίπεδα δράσης, της πραγματικότητας και του μαγικού, εκεί που τα αγάλματα ζωντανεύουν. Σταδιακά, η δράση μεταφέρεται στην κοινωνία της Αθήνας, στα χαρακώματα της Πίνδου, στη Μικρά Ασία, στην Τήνο. Το έργο έχει ως αφετηρία ένα όνειρο που απηχεί την πραγματικότητα και καταλήγει σε μία ρεαλιστική σκηνή, η οποία εξελίσσεται υπερρεαλιστικά.

Στο μυθιστόρημα της Δαρλάση *Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο*, (Δ2 εφεξής), το τσίρκο Il Mundo συγκροτεί έναν δευτερεύοντα κόσμο με τους δικούς του νόμους, κλίμα, ιεραρχία, εσωτερικές συγκρούσεις. Το τυπικό σκηνικό της παράδοσης του αστυνομικού μυθιστορήματος συνδυάζει έναν απομονωμένο τόπο με την πολύβουη περιοχή που το περιβάλλει. Το τσίρκο εγκαθίσταται σε μια μεγάλη αλάνα έξω από τον αστικό χώρο. Η έκταση περιφράσσεται και τοποθετούνται προειδοποιητικές πινακίδες, όπως:

«Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντας εργασία» (Δ2:136).

Η ντουντούκα του τσίρκου διαλαλεί μία άλλη πραγματικότητα, η οποία προσφέρεται έναντι μικρού αντιτίμου στους κατοίκους της περιοχής.

«Τα σόου μας ξεκινάνε κάθε βράδυ στις εννιά,
έχουν τελειώσει οι ειδήσεις, κυρίες και κύριοι,
κι άνετα μπορείτε να αφευθείτε στα νούμερα του
καταπληκτικού και μοναδικού μας σόου
να σας ταξιδέψουν σε μια άλλη πραγματικότητα,
μακριά από έγνοιες και βάσανα.

Ελάτε στον κόσμο του “Il Mundo” και για λίγες
ώρες ξεχάστε τον πραγματικό κόσμο» (Δ2: 144).

Η παρέα των παιδιών διατηρεί μία ξύλινη καλύβα για κρησφύγετο στην άκρη της λαγκαδιάς. Ο χώρος αυτός έχει αντικειμενική χωρική, αλλά και σημασιολογική διάσταση για τα παιδιά. Σε αυτόν τον σημαντικό τόπο συγκεντρώνονται,

συνεδριάζουν, καβγαδίζουν. Η πρόσβαση για τα κορίτσια είναι απαγορευμένη (Δ2:123, 135).

Η θέα του τσίρκου προκαλεί δέος και θαυμασμό στα παιδιά. Ο χρόνος περνά σε άλλες διαστάσεις, ώσπου να μιλήσει η Ραλλού και να τον επαναφέρει στις πραγματικές του συντεταγμένες (Δ2:152).

Το τροχόσπιτο, όπου κρατούνται τα παιδιά, έχει ένα κρυφό πορτάκι στον πάτο του. Από εκεί τα ελευθέρωσε ο διευθυντής του τσίρκου, για να τα κρύψει στη συνέχεια σ' ένα τεράστιο κουτί-μπαούλο με ψεύτικο πάτο. Τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο περνούν στην αφάνεια, γίνονται αόρατα (Δ2:187). Το μοτίβο των χώρων εγκλεισμού ή αναγκαστικής απομόνωσης επιτείνει την ονειρική, φανταστική διάσταση της ιστορίας.

Στο μυθιστόρημα *Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο*, ο χρόνος απουσιάζει και οι χαρακτήρες κινούνται στα επαρχιακά χωριά, στον κόσμο του τσίρκου, στη φυλακή, στο δεύτερο πάτο ενός κουτιού εξαφάνισης. Η συγγραφέας δημιουργεί έναν κυκλικό χρονότοπο, καθώς ο κεντρικός χαρακτήρας Σέργιος επιστρέφει στο ερειπωμένο, πια, σπίτι του, όπου τον περιμένει η γιαγιά του. Τίποτα δεν είναι το ίδιο με την αρχή της αφήγησης. Μία νέα ισορροπία εγκαθιδρύεται, όμως, οι ήρωες έχουν δραματικά αλλάξει.

Στο μυθιστόρημα *της Αγγελικής Δαρλάση Ονειροφύλακες*, (Δ3 εφεξής), ο Έζρα και η Αϊσέ κατάγονταν από τις πιο παλιές οικογένειες των Ονειροφύλακων. Η συγγραφέας με έναν πρωτότυπο τρόπο ορίζει την έναρξη του χρόνου μέσα σε μία άχρονη κατάσταση.

«Οι ρίζες των οικογενειών τους [...] χάνονταν στα βάθη των αιώνων κι έφταναν μέχρι το πρώτο όνειρο του ίδιου του Θεού» (Δ3:20).

Στο ψηλοτάβανο δωμάτιο, όπου κατοικεί ο Φύλακας των Συνόρων, υπήρχαν κάθε λογής σκάλες που οδηγούσαν σε απροσδιόριστα σημεία (Δ3:123). Η συγγραφέας περιγράφει ένα χώρο φιλόξενο και συνάμα παράδοξο, ανοίκειο.

Η παρέα των τεσσάρων παιδιών εισήλθε στο Μονοπάτι.

«Αμέσως το τοπίο άλλαξε, λες και κάποιος είχε πατήσει ένα μαγικό κουμπί» (Δ3:145).

Ακολουθεί η περιγραφή του πυκνού δάσους και της πορείας ως το Πράσινο Ξέφωτο από την αναπαριστώμενη αφηγήτρια. Η Joyce Thomas υποστηρίζει ότι το σκηνικό στα παραμύθια δηλώνει τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο πραγματικό και στο μαγικό, ανάμεσα στον υλικό κόσμο και στις θαυμαστές δυνάμεις που τον μεταβάλλουν. Τα τέσσερα πιο κοινά σκηνικά στα παραμύθια είναι το δάσος, το κάστρο, ο πύργος και η καλύβα στο δάσος. Ειδικά το δάσος θεωρείται κατάλληλο κατώφλι για το υπερφυσικό. Οι παρυφές του δάσους δημιουργούν ένα λογοτεχνικό όριο ανάμεσα στον άνθρωπο και στη φύση, στο πολιτισμένο και στο απολίτιστο, στο εξημερωμένο και στο αδάμαστο, στο γνώριμο και στο ανοίκειο (Thomas, 1985:127).

Οι Ονειροφύλακες στο ομώνυμο έργο της Δαρλάση τοποθετούνται αχρονικά και η κεντρική ηρωίδα μεταβαίνει από τη χώρα της σε γκέτο, στα σύνορα, στις Χώρες των Ανθρώπων. Ακολουθείται μία γραμμική πορεία ωρίμανσης των πρωταγωνιστών.

Τα δύο αδέρφια από το μυθιστόρημα του Γιώργου Παναγιωτάκη *Αλάστρα*, (Π1 εφεξής) κατέφυγαν στη σκοτεινή κουφάλα της γέρικης μηλιάς κυνηγημένα από τα ξωτικά του δάσους.

«Μέσα στην κοιλιά της μηλιάς, ο Ίστρος και η Νίκη δεν ήξεραν τι να κάνουν» (Π1:152).

Διαισθητικά προχώρησαν μέσα στο σώμα της μηλιάς. Η Νίκη με τη βοήθεια του αδερφού της άνοιγε δρόμο με το κεφάλι της μέσα από μία χλιαρή ύλη. Τα παιδιά με κρατημένη ανάσα έφτασαν σε ένα στενό, κάθετο λαγούμι, σ' ένα βαθύ ξεροπήγαδο. Συνέχισαν την ανάβαση, ώσπου έφτασαν στο γείσο ενός πηγαδιού. Στιγμή κορύφωσης μέσα στο κείμενο, καθώς οι δύο «φανταστικοί» ήρωες βιώνουν μία αντίστροφη γέννηση για να συναντήσουν τους δύο «πραγματικούς» χαρακτήρες, πάντα μέσα στα πλαίσια της μυθοπλασίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ευφάνταστη δίοδος των δύο κόσμων, η κουφάλα ενός δέντρου, συνδέεται με τα έγκατα του πηγαδιού ενός άλλου σύμπαντος. Την ίδια πορεία αντίστροφα ακολούθησαν ο Χρήστος και η Βικτώρια για να φτάσουν στην Αλάστρα.

Η Ann Swinfen (1984:75-82) στο μελέτημά της *In Defense of Fantasy* διατυπώνει: «Οι δευτερεύοντες κόσμοι έχουν την ίδια ηλικία με τη λογοτεχνία». Προσδιορίζει τις βάσεις ενός πειστικού δευτερεύοντα κόσμου: α) στην εσωτερική συνοχή της αφηγημένης πραγματικότητας, β) στη σταθερή σύνδεσή του με έναν πρωτεύοντα ρεαλιστικό κόσμο. Ο αναγνώστης του φανταστικού θα αποδεχτεί τον δευτερεύοντα κόσμο, εάν το φυσικό περιβάλλον που του παρουσιάζεται είναι κατανοητό και λογικό, η γεωγραφική ένταξή του έχει γίνει με σχολαστικότητα και τα στοιχεία κουλτούρας (όπως η γλώσσα) διατηρούν μία αλληλουχία με το ιστορικό πλαίσιο ένταξής τους.

Ο χώρος, πέρα από την κυριολεκτική σημασία, αποκτά και συμβολικές διαστάσεις. Όταν ο βασιλιάς καθαιρέθηκε από το θρόνο του, τότε, ο λοξός πύργος ορθώθηκε ξανά με ένα δυνατό τρίξιμο, σημάδι πως η πολιτική κατάσταση επανήλθε στην ομαλότητα (Π1:315).

Τα αδέρφια Παρωρίτη επιστρέφοντας στο σπίτι της προγιαγιάς τους διαπίστωσαν με έκπληξη πως παντού υπήρχε μία στρώση χιονιού, σημάδι πως ο χρόνος είχε παρέλθει, ήταν πια τέλος Οκτώβρη (Π1:322). Όπως προκύπτει η ροή του χρόνου στον πρωτεύοντα κόσμο δεν σταματά, αλλά προχωρά με την εξέλιξη της πλοκής. Το εύρημα έρχεται σε αντίθεση με την παρατήρηση της Νικολαγενα πως η μετάβαση στο δευτερεύοντα κόσμο συνοδεύεται κατά κανόνα από σταμάτημα της ροής του χρόνου στον πρωτεύοντα κόσμο (Nikolajeva, 1996:124).

Στο μυθιστόρημα του Γιώργου Παναγιωτάκη *Το μυστικό της Άτυχης Πέτροφας, ή, Η Βίβλος της Αμφιβολίας*, (Π2 εφεξής) ο Ιούλιος ταξιδεύει με μία βάρκα, ίδια με το παιδικό του παιχνίδι, μέσα από τρικυμίες, ομίχλη και νηνεμία. Συντροφιά του η πείνα, η δίψα, η ανία και ο φίλος του, ο κάβουρας. Μετά από μέρες το πούσι χάθηκε και ο Ιούλιος διαπίστωσε πως ο αχανής ωκεανός ήταν μια «ταπεινή λιμνούλα, μια θολή νερολακκούβα» (Π2:262). Ο ωκεανός απουσιάζει, όμως ο ήρωας και ο αναγνώστης, πλάνητες, παραπλανήθηκαν. Η χωρική διάσταση αποκτά στο μυθοπλαστικό λόγο απροσδιόριστες ιδιότητες και οι χαρακτήρες βιώνουν εμπειρίες παράξενες, αλλόκοτες.

Στο *Modern Fantasy*, ο Manlove (1978:11) ορίζει δύο κατηγορίες φανταστικών ιστοριών, τις κωμικές ή ιστορίες απόδρασης και τις ευφάνταστες. Η πρώτη κατηγορία φιλοδοξεί να προσφέρει ιλαρότητα στον αναγνώστη μέσα από αστεία συμβάντα και παράξενους χαρακτήρες και η δεύτερη να δημιουργήσει κόσμους που λειτουργούν με τους δικούς τους νόμους, γλώσσες, αισθητική.

Η απόδραση του Ιούλιου από το κελί μέσω μιας μυστικής ανηφορικής διόδου καταλήγει στο εσωτερικό μιας ντουλάπας (Π2:351). Η επιλογή του συγγραφέα αντιστοιχεί στην παρατήρηση της Nikolajeva πως η μετάβαση σε ένα διαφορετικό σύμπαν επιτυγχάνεται μέσα από μία δίοδο υλική, μία στενωπό (Nikolajeva, 1996:124).

Στο μυθιστόρημα του Γιώργου Παναγιωτάκη *Μικρόκοσμος*, (Π3 εφεξής), ο χώρος εγκλεισμού αποτελεί για τη Σβέλτα τόπο δοκιμασίας, υψηλού κινδύνου, ακραίων καταστάσεων. Μέσα στη φυλακή η λέξη «αύριο» αποκτά διαφορετικό νόημα από ό,τι οπουδήποτε αλλού. Γίνεται «σχεδόν συνώνυμη με το σήμερα ή το προχθές» (Π3:71). Ανάλογη είναι και η λειτουργία του ψυχιατρείου στις κοινωνίες των ανθρώπων. Η ερωτευμένη μέλισσα πέρασε εκουσίως μέσα από το στενό άνοιγμα στον κόσμο της τρέλας. Αξίζει να παρατηρηθεί επιπρόσθετα πως η κυψέλη αποτελεί έναν περιορισμένο τόπο μέγιστης μεταμόρφωσης και αυστηρής συμμόρφωσης για τους κατοίκους της (Π3:157).

Ο πολύτιμος χρόνος του εναγκαλισμού ρευστοποιεί το χρόνο για τον Ασμάρ και τη Σβέλτα. Το ζεστό και παθιασμένο αγκάλιασμα των δύο ερωτευμένων

«τέντωσε τη στιγμή, την έκανε να μοιάζει με αιωνιότητα» (Π3:163).

Ο χώρος χαρτογραφείται από τους δύο συγγραφείς και με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αληθοφάνεια των φανταστικών περιγραφών. Οι δρόμοι και οι τοποθεσίες αποκτούν ονόματα ρεαλιστικά ή ευφάνταστα. Για παράδειγμα, οδός Αθηνάς, οδός Ερμού, Θησείο, ο δρόμος στην Αποστόλου Παύλου, η Ακρόπολη, το δάσος με το εκκλησάκι του Λουμπαρδιάρη, ο λόφος της Πνύκας (Δ1:97-99), αλλά και οδός Καρδιακής Προσβολής, οδός Κοκίτη, λεωφόρος Μαγουλάδων, οδός Βουβωνικής Πανώλης, οδός Κύστης Κόκκυγος, λεωφόρος Αρτηριοσκλήρωσης, οδός γεροντικής Άνοιας (Π2:23, 107). Ο Παναγιωτάκης στα έργα του *Αλάστρα*, και *Το μυστικό της Άτυχης Πέστροφας* αναπαριστά το χώρο δράσης των χαρακτήρων, παραθέτοντας τον χάρτη της Αλάστρας και του Βατραχόκαστρου για τους νεαρούς αναγνώστες. Η Webb Joels (1998: 32) υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα του σκηνικού σε βραβευμένα βιβλία αγγλόφωνης παιδικής λογοτεχνίας ως προς τις δυνατότητες που παρέχει για την ανάπτυξη της ιστορίας, τις πηγές, το κοινωνικοπολιτικό συγκείμενο και την αισθητική αντανάκλαση που προσφέρει.

Οι χαρακτήρες στο μυθοπλαστικό κόσμο της Δαρλάση έχουν άμεση επικοινωνία με το αντικείμενο θέασής τους, είτε πρόκειται για τα αγάλματα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου είτε για έναν άγγελο είτε, τέλος, για όνειρα. Το εγώ των ηρώων αντιλαμβάνεται ήχους αλλόκοσμων, βλέπει οράματα, άυλα όντα και δύναται να επικοινωνεί άρρητα. Η λογοτεχνία του φανταστικού προσφέρει ευκαιρίες για παραβάσεις του ορίου ανάμεσα στην ύλη και το πνεύμα. Το φανταστικό στοιχείο εμφανίζεται στο μυθοπλαστικό λόγο, όταν τα άτομα ή τα αντικείμενα αποκτούν πολλαπλούς ρόλους και προσωπικότητες.

Οι ήρωες των μυθιστορημάτων του Παναγιωτάκη συνομιλούν με στοιχεία του δάσους, της θάλασσας, του Κάτω Κόσμου, με καβούρια, με φαντάσματα διευρύνοντας τη συνείδησή τους, εμπλουτίζοντας τα είδη των εμπειριών τους. Οι ανεξήγητοι ήχοι ποικίλουν από ψίθυρους και σουρσίματα ως τη βοή από βούκινα. Τα φαντάσματα κάνουν την εμφάνισή τους μέσα από καθρέπτη ή απεικονίζονται πάνω σε νέρινη επιφάνεια. Οι χαρακτήρες μέσα από τις εμπειρίες τους αποκτούν πολλαπλές ταυτότητες και καλούνται να πάρουν καίριες αποφάσεις για το μέλλον τους. Ο φανταστικός χωροχρόνος πρωταγωνιστεί στο πεζογραφικό έργο του συγγραφέα, ο οποίος εισάγει τον μη-τόπο στην προσωπική μυθολογία του έφηβου αναγνώστη.

Ο Παναγιωτάκης στο κείμενο της *Αλάστρας* εκκινεί από έναν Πρωτεύοντα κόσμο με πολλές αναφορές και αναλογίες με την σύγχρονη πραγματικότητα, την οικονομική και πολιτική κρίση της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα, για να συνεχίσει με τον Δευτερεύοντα που δημιούργησε, αυτόν της Αλάστρας. Τελικά, οι ήρωες συνειδητά θα επιλέξουν να ζήσουν με μέτρο και νηφαλιότητα και να αγωνιστούν στον αληθινό κόσμο. Η ροή του χρόνου εξελίσσεται ομαλά στον Πρωτεύοντα κόσμο. Η λειτουργία του σκηνοικού έχει οργανική σύνδεση με την εξέλιξη του φανταστικού μυθιστορήματος στα έργα του Παναγιωτάκη, διότι η μετάβαση σε διαφορετικό χωροχρόνο δημιουργεί προοπτικές για περιπέτειες, κατορθώματα και βέβαια για ανάπτυξη και ωρίμανση.

Στο έργο *Το μυστικό της Άτυχης Πέστροφας*, το Βατραχόκαστρο, αν και απουσιάζει από κάθε χάρτη, παρουσιάζει πλείστες αναλογίες με την Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα, η οποία έχει τεθεί σε οικονομική και πολιτική κηδεμονία μέσω των μνημονίων. Ο συγγραφέας αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη λειτουργία του χρόνου, καθώς ο κεντρικός ήρωας Ιούλιος ταξιδεύει στο παρελθόν και εκμεταλλεύεται τις ιδιότητες του χρόνου για την επιτυχή έκβαση της αποστολής του. Μετά την επιστροφή του στον Πρωτεύοντα κόσμο, θα διαπιστώσει σημαντικές αλλαγές σε συλλογικό και στο ατομικό επίπεδο.

Τέλος, ο *Μικρόκοσμος* αφορά τη ζωή στο εσωτερικό μιας κυψέλης, όμως στην εξέλιξη της ιστορίας η δράση μετατοπίζεται έξω από αυτή σε ένα λιβάδι. Το τελευταίο κεφάλαιο αναφέρεται στις αλλαγές που επήλθαν στην κοινωνία των μελισσών μετά από την ανταρσία των δύο ερωτευμένων, δίχως να διευκρινίζεται η συνέχεια της δικής τους ιστορίας. Ο συγγραφέας προκαλεί τον αναγνώστη «να φανταστεί ό,τι επιθυμεί» (Π3:175). Η Νικολαјενα (1995:47) θεωρεί πως το ανοιχτό τέλος αποτελεί τροποποίηση της γραμμικής πλοκής και μία τεχνική του συγγραφέα για να απευθύνει ερωτήματα προς το εκλεπτυσμένο νεανικό κοινό. Πρόκειται, ίσως, για το πιο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό της σύγχρονης παιδικής λογοτεχνίας κατά την άποψη της.

Συμπεράσματα

Το θεωρητικό μοντέλο του Τοντόροφ εφαρμόστηκε με πληρότητα στα υπό έρευνα μυθιστορήματα, καθώς εντοπίστηκαν πλείστες κειμενικές αναφορές, που ταξινομήθηκαν και υπάχθηκαν στις κατηγορίες και υποκατηγορίες του εν λόγω μοντέλου. Ο πλούτος και η συνθετότητα του υλικού προσέφεραν χαρακτηριστικές αναφορές, μονάδες ανάλυσης σχετικές με το μετασχηματισμό του χώρου και του χρόνου, οι οποίες παρατέθηκαν ανωτέρω.

Εν κατακλείδι, η διερεύνηση των μεταμορφώσεων που αφορούν το χώρο και το χρόνο του μυθιστορηματικού κόσμου στα έξι σύγχρονα μυθιστορήματα του φανταστικού έφερε στην επιφάνεια ενδιαφέροντα ευρήματα. Ο πραγματικός κόσμος εφάπτεται με αυτόν της δημιουργικής φαντασίας των συγγραφέων. Η Αγγελική Δαρλάση εισάγει το φανταστικό στον καθημερινό χωροχρόνο των λογοτεχνικών χαρακτήρων. Αντίθετα, ο Γιώργος Παναγιωτάκης δημιουργεί δευτερογενείς κόσμους που βρίσκονται έξω από το ρεαλιστικό χώρο και χρόνο των ηρώων. Η θέση της Hume (1984:20) ότι η λογοτεχνία συνιστά συγκερασμό του μιμητικού και του φανταστικού τρόπου συναντά στην κατηγορία του φανταστικού ένα έξοχο πεδίο αναφοράς και επιβεβαίωσης. Η ροή του χρόνου στα κείμενα που μελετήθηκαν εξελίσσεται ομαλά στον πρωτογενή κόσμο παράλληλα με τη δράση στο δευτερογενή κόσμο. Ας σημειωθεί ότι η κλασική εκδοχή του φανταστικού χαρακτηρίζεται από το σταμάτημα του χρόνου, καθώς εκτυλίσσεται η πλοκή στο φανταστικό σύμπαν (Nikolajeva, 1996:124).

Η υποκειμενικότητα στην ερμηνεία της πραγματικότητας μεταμορφώνει την ίδια την εμπειρία που βιώνεται από το λογοτεχνικό χαρακτήρα και έμμεσα από τον αποδέκτη της αφήγησης. Οι μεταμορφώσεις, υποστηρίζει η Armitt (1996:9), αποτελούν έναν σημαντικό μέσο θέσπισης διαδικασιών διπλής κατεύθυνσης υπέρβασης των φυσικών ορίων. Οι μετασχηματισμοί χώρου και χρόνου εισάγονται από τους δύο συγγραφείς στον αφηγηματικό ιστό με σκοπό τη δημιουργία αμφίσημων καταστάσεων, νέων σημασιολογικών πιθανοτήτων και την ενστάλαξη του δισταγμού. Σταδιακά, οι αντιστάσεις των ηρώων και των αναγνωστών κάμπτονται, κι αυτοί οδηγούνται τελικά στην αποδοχή ενός διαφορετικού χωροχρόνου με δικούς του νόμους και χαρακτηριστικά. Στο τέλος της ιστορίας οι χαρακτήρες επιστρέφουν πιο ώριμοι και δυνατοί στον πραγματικό κόσμο.

Η λογοτεχνία του φανταστικού, όπως εγγράφεται στα έξι μυθιστορήματα που αναλύθηκαν, δεν ακυρώνει τον πραγματικό κόσμο, αντίθετα έχει βαθιές ρίζες σε αυτόν. Οι δύο συγγραφείς του 21^{ου} αιώνα αναπλάθουν τη δική τους πολυπρισματική εκδοχή του υπαρκτού. Επιζητούν να απομακρύνουν, μόνο για λίγο, τον αναγνώστη από τη γνωστή του καθημερινότητα μεταμορφώνοντάς τη. Για να το πετύχουν αυτό, δημιουργούν έναν καινούριο κόσμο έμπλεων σημειωτικών κατασκευών, οι οποίες φέρουν φορτία πραγματικότητας. Η δύναμη της φαντασίας των δύο δημιουργών, της Αγγελικής Δαρλάση και του Γιώργου Παναγιωτάκη, εργάζεται για τη συνειδητοποίηση των πολιτικών, κοινωνικών, οικονομικών και υπαρξιακών προβλημάτων από τους αποδέκτες της αφήγησης, αφενός, και τη δέσμευσή τους για τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος, αφετέρου.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Armitt, L. (1996). *Theorising the Fantastic*. London: Arnold.

Hume, K. (1984). *Fantasy and Mimesis. Responses to Reality in Western Literature*. New York & London: Methuen.

Jackson, R. (1981). *Fantasy: The Literature of Subversion*. London & New York: Methuen.

Manlove, C. (1978). *Modern Fantasy: Five Studies*. Cambridge: Cambridge University Press. Ανακτήθηκε 18/11/2016 από:

https://books.google.gr/books/about/Modern_Fantasy.html?id=Cgw4AAAAIAAJ&redir_esc=y

Nikolajeva, M. (1995). Children's Literature as a Cultural Code: A Semiotic Approach to History. In M. Nikolajeva (Ed.), *Aspects and Issues in the History of Children's Literature* (pp. 39-48). London: Greenwood Press.

Nikolajeva, M. (1996). *Children's literature comes of age*. London: Garland Publishing.

Swinfen, A. (1984). In *Defense of Fantasy: A study of the Genre in English and American Literature since 1945*. London: Routledge & Kegan Paul.

Thomas, J. (1985). Woods and Castles, Towers and Huts: Aspects of Setting in the Fairy Tale. *Children's Literature in Education*, 17(2): 126-134.

Webb Joels, R. (1998). The significance of setting in award-winning children's books from selected English-speaking regions. *Reading*, 32(2): 32-35(4).

Ελληνόγλωσση και Μεταφρασμένη Βιβλιογραφία

Κυριαζή, Ν. (1999). *Η κοινωνιολογική έρευνα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Λαμπίρη-Δημάκη Ι. (1990). *Η Κοινωνιολογία και η Μεθοδολογία της*. Αθήνα-Κομοτηνή: Σάκκουλας.

Παπαντωνάκης, Γ. Δ., Κωτόπουλος, Τ. Η. (2011). *Σκηνικό-Χαρακτήρες-Πλοκή: Διαβάζοντας ένα λογοτεχνικό κείμενο*. Αθήνα: Ίων.

Τόλκιν Τ.Ρ.Ρ. (2003). *Το Φύλλο και το Δέντρο. Ιστορίες για Νεράιδες ..και άλλα* (μτφ. Ε. Χατζηθανάση). Αθήνα: Αίολος.

Τοντόροφ, Τ. (1989). *Ποιητική*. (μτφ. Αγγ. Καστρινάκη). Αθήνα: Γνώση.

Τοντόροφ, Τ. (1991). *Εισαγωγή στη φανταστική λογοτεχνία* (μτφ. Α. Παρίση). Αθήνα: Οδυσσέας.

Βιογραφικό σημείωμα

Η Δήμητρα Πολύζου εργάζεται ως δασκάλα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Έχει μεταπτυχιακές σπουδές στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στον τομέα της Διδακτικής της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας. Η διπλωματική εργασία που εκπόνησε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών είχε θέμα: «Το ελληνικό παιδικό-νεανικό μυθιστόρημα του φανταστικού του 21^{ου} αιώνα: Τάσεις και Προοπτικές» με επιβλέπουσα την Καθηγήτρια Παιδικής Λογοτεχνίας κ. Μένη Κανατσούλη. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα κινούνται στο χώρο της Παιδικής Λογοτεχνίας, της θεωρίας της Λογοτεχνίας, των Πολυγραμματισμών στο Σχολείο, της κριτικής ανάλυσης λόγου και σε ζητήματα διαμόρφωσης ταυτότητας.

Στοιχεία επικοινωνίας

Δήμητρα Πολύζου
Αριστοτέλους 10

55535 Πυλαία

Θεσσαλονίκη

Email: polydimitra@gmail.com

Τηλ. 6996305145 & 2310327066